

Hmeljarski vestnik

Glasiilo Hmeljarskega društva za Dravsko banovino v Žalcu

Izhaja mesečno enkrat — v hmeljski sezoni tudi večkrat v neobveznem obsegu
Člani Hmeljarskega društva prejemaajo list brezplačno

Štev. 9.

Žalec, dne 1. septembra 1936

Leto III.

Tabor hmeljarjev

Kakor vsako leto, tako se je vršil tudi letos v Žalcu hmeljarski tabor v nedeljo dne 9. avgusta t. l. v Ro-blekovi dvorani po običajnem sporedu.

Društveni predsednik g. župan Rudolf Lorber je pozdravil v obilnem številu došle hmeljarje, nato pa prosil g. poslovodjo, da poda poročilo o občem stanju hmeljskih nasadov v inozemstvu.

G. poslovodja je obširno poročal o stanju hmeljskih nasadov v vseh hmelj pridelujočih državah na podlagi poročil, ki jih prejemo iz posameznih držav in hmeljskih okolišev. Opozoril pa je hmeljarje, da ta poročila niso vedno verodostojna, ampak so pogosto prav tendencijozno zavita, ker se vsak okoliš brani, poročati resnico, posebno takrat, kadar je treba poročati kaj slabega. Vse neugodnosti, ki se javljajo za časa razvoja hmeljske rastline, se pretiravajo in opisujejo dostikrat mnogo neugodnejše, kakor so v resnici. O istinitosti te trditve smo se zlasti prepričali lansko leto, ko je cel svet kričal, kako malo hmelja se bo pridelalo, nazadnje pa ga je bilo toliko, da je bilo vse razočarano. Tudi letos nas lahko čaka enako razočaranje.

Kakor so poročali strokovni in tudi drugi časopisi, je dne 29. julija t. l. povzročilo v žateškem hmeljskem okolišu hudo neurje s točo prav občutno škodo, ki so jo cenili prvi hip na mnogo milijonov. Skoro gotovo pa se bo pozneje izkazalo pri obiranju hmelja, da so bile prvotne vesti močno pretirane.*)

Na podlagi podanega poročila je g. predsednik sklepal, da bo letošnji svetovni hmeljski pridelek komaj kril potrošnjo hmelja, vsled česar smejo hmeljarji pričakovati vsaj lanske hmeljske cene. Sigurnega pa se nič ne ve še danes, ker so cene za naš hmelj odvisne tudi od množine hmeljskega pridelka v Angliji in Ameriki ter od tamošnjih cen. Velika ovira za prodajo našega hmelja v Anglijo je uvozna carina, ki znaša za 1 kg Din 19.—.

G. poslovodja je potem — kakor vsako leto — opozarjal hmeljarje na pravočasno in lepo obiranje, strogo sortiranje, pravilno sušenje in pravočasno basanje posušenega hmelja. Želel je hmeljarjem mnogo sreče pri prodaji hmelja in jim priporočal, naj pametno porabijo težko pričakovani hmeljski izkupiček.

Končno je še pozival navzoče hmeljarje, naj bodo nasproti obiravcem hmelja pravični glede mere. Obiravcem naj se daje tudi zadostna hrana in primerno prenočišče, saj so to ljudje iz najrevnejših slojev in najsiromašnejših krajev, pozabiti pa tudi ne smemo, da so naši pomočniki, ki nam pridejo iz oddaljenih krajev vsako leto pomagat, da spravimo lepo in pravočasno svoj hmeljski pridelek pod streho.

*) Se je že zgodilo. Op. uredništva.

Hmeljarji naj bi opustili tudi grdo navado, da drug drugemu odjedajo obiravce

Glede mezde za obiranje se je določilo, da se bo plačevalo od škafa (28 l) Din 2.— brez hrane, Din 1.50 pa pri popolni oskrbi s primernim prenočiščem.

Splošno obiranje je bilo določeno za 17. avgusta t. l.

Ker se ni nihče več oglasil k besedi, je g. predsednik zaključil lepo obiskan hmeljarski tabor ob 9.15 uri.

Poročilo predsednika Hmeljarskega društva g. Rudolfa Lorberja o stanju hmeljskih nasadov na Čehoslovaškem in v Nemčiji

Žatec, dne 26. avgusta 1936. Radi neugodnega vremena v zadnjem času je začel hmelj v vseh okoliših rjaveti. Hmeljarji so bili vsled tega prisiljeni, pričeti predčasno z obiranjem, ki je sedaj povsod v polnem teku. Blago pa ni skoraj nikjer dozorelo in je lahko. Kobule so drobne in nerazvite. Obiranje hmelja se z vso naglico pospešuje, ker se hmeljarji boje, da se jim bo blago še bolj pokvarilo. Veliko neurje, ki je zadelo pred 14 dnevi Češko, je napravilo v hmeljskih nasadih sicer precejšnjo škodo, vendar je bila od te škode bolj prizadeta kakovost kakor množina pridelka, ker so hmeljarji s pomočjo vojaštva dvignili žična ogrodja na pripravljene križe in tako preprečili večjo katastrofo. Poročila o uničenju teh nasadov do 40% torej niso bila resnična, ampak močno pretirana in bo znašal izpadek letine vsled obeh neurij približno le 5%.

Splošno se ceni letošnji pridelek žateškega hmeljskega okoliša na 170.000 kvintalov. V žateškem hmeljskem okolišu je zraslo torej letos mnogo več hmelja kakor lani, ki pa v barvi ne bo dosegel lanskega pridelka in morda radi prezgodnjega obiranja tudi ne v kvaliteti. V zadnjem času je namreč nastopila v celem okolišu peronospora, v nizkih legah huje, v višjih legah manje, takó da bo le 30% prvovrstnega, 40% drugovrstnega in 30% slabega blaga.

Oušnje, dne 27. avg. 1936. Polovica hmeljskih nasadov je napadena od peronospore, ki se je tekom zadnjih treh dni močno razširila osobito v težkih legah, dočim je hmelj v hribovitih predelih ostal doslej še zdrav. Hmeljarji si prizadevajo, da bi vsaj tu omejili peronosporo s škropljenjem in rešili pozni hmelj, ki bo zrel šele prihodnji teden. Z obiranjem zgodnjega hmelja pa se je moralo nenadoma pričeti in se hmeljarji z vestnim prebiranjem in sortiranjem hmelja trudijo, da bi spravili vsaj nekaj lepega blaga na trg.

Roudnice, dne 27. avgusta 1936. Ta hmeljski okoliš je bil od vseh najhujše napaden od peronospore in se lahko trdi, da bo $\frac{2}{3}$ porjavelega blaga.

Celokupni pridelek na Čehoslovaškem bo znašal:	
Oušnje	25.000 kvintalov
Dub	5.000 »
Roudnice	25.000 »
Zateški okoliš	170.000 »

skupno torej 225.000 kvintalov, napram 146.000 kvintalom v prošlem letu. Te cenitve bodo držale, ako bo trajalo lepo vreme še dalje, v slučaju deževnega vremena, pa se bo seveda množina radi nadaljnega rjavenja zmanjšala.

Dne 25. avgusta so bile objavljene tudi že letošnje hmeljske cene Kč 800— do Kč 1000— za 50 kg (Din 29— do Din 37— za 1 kg) in so bile po teh cenah že sklenjene prve kupčije. Plačevalo se je za srednje blago Kč 800—, za boljše Kč 900— in za lepo gladko — zeleno Kč 1000—. Zanimanje je živahno in je bilo doslej prodanih že okrog 6000 do 8000 kvintalov hmelja.

Nemčija. Vreme meseca avgusta z neprestanimi hudimi nalivi ni bilo ugodno za razvoj hmeljske rastline. Kljub temu je stanje hmeljskih nasadov zadovoljivo. Pravočasno in skrbno škropljeni nasadi so ostali zdravi, medtem ko so hmeljišča onih hmeljarjev, ki so škropljenje opustili, močno napadena po peronospori. Vreme zadnjih dni je sicer nekoliko izboljšalo položaj, vendar je danes že gotovo, da bo letošnja hmeljska letina zaostajala za lansko letino za približno 30.000 kvintalov, akoravno so nemški hmeljarji kljub zakonu o omejitvi hmeljskih nasadov povečali iste za skoro 10%. Celokupna letošnja hmeljska letina v Nemčiji bo znašala okrog 185.000 kvintalov napram 214.000 kvintalom v lanskem letu. Kakor v vseh državah, tako bo tudi v Nemčiji letos pomanjkanje po lepem zelenem blagu, ker je peronospora v gotovih legah precej temeljito opravila svoje delo. Tako bo imel največji nemški hmeljski okoliš Hallertau 40% prvovrstnega, 45% drugovrstnega in 15% rjavega hmelja. Isto velja za okoliš Hersbruck. V okolišu Spalt je hmelj v višjih legah boljši, medtem ko je v nižinah zelo rjav. Tudi okoliš Tettwang bo imel letos manje blaga, ki bo tudi glede kvalitete zaostajalo za lanskim pridelkom.

Hmeljsko obiranje je povsod v Nemčiji že v polnem teku, ker se hmeljarji boje nadaljnega rjavenja hmelja, slično kakor na Češkem.

Uradno so bile določene letos cene v Nemčiji za domačo porabo na RM 200— do 300— za 50 kg (Din 70— do 105— za 1 kg), pač pa morajo oddati letos nemški hmeljarji 25% svojega pridelka državi v svrhu prodaje na svetovnem trgu po svetovnih tržnih cenah, ki pa so se-veda mnogo nižje, kakor domače nemške cene, kar je rodilo v vrstah nemških hmeljarjev precej nezadovoljstva, ker so morali lansko leto oddati državi samo 10%, plačila za ta hmelj pa še do danes niso prejeli.

Končno naj še omenim, da je konsum piva v letošnjem letu porastel v Nemčiji za 7,8%, kar gotovo ne bo ostalo brez vpliva na nadaljnji razvoj hmeljske trgovine.

Hmeljarji prebirajte hmelj!

»V tretje gre rado!« pravi narodni pregovor. Po katastrofi, ki nas je Savinčane zadela leta 1934, ko nam je porjavel skoro ves hmeljski pridelek, smo se zakleli, da se to ne sme ponoviti. Pozivali in rotili smo hmeljarje, naj škrope svoje nasade. Mnogi so sledili našemu pozivu, še več pa je bilo nevernih Tomažev,

ki niso zaupali škropljenju, ampak so raje poslušali razne poklicne in nepoklicne strokovnjake, ki so delali po dolini propagando proti škropljenju. In tako je prišla jesen, ki nam je zopet prinesla težko razočaranje, kajti velik del našega blaga je bil pokvarjen od peronospore. Zato smo letos spomladi započeli s široko zasnovano propagando za škropljenje hmeljskih nasadov v trdnem prepričanju, da bodo hmeljarji po bridkih izkušnjah iz prejšnjih dveh let poslušali naše nasvete, toda prišel je čas hmeljskega obiranja in z žalostjo smo ugotovili, da so naši pozivi za škropljenje pri premnogh hmeljarjih naleteli tudi letos na gluha ušesa! Nočejo in nočejo se sprijazniti z dejstvom, da je treba škropiti ter stavijo raje lahkomišelnost na kocko ves svoj pridelek, obenem pa — zlasti zadolženi — tudi svoj gospodarski obstoj in bodočnost, **ker za svoje rjavo blago ne dosežejo skoro nobene cene, vrhu tega s svojim rjavim hmeljem kvarijo cene lepemu zelenemu blagu!**

Z žalostjo in skrbjo nas navdaja to dejstvo in vsiljuje se nam vprašanje, koliko takšnih katastrof, kakršno smo doživeli leta 1934, bo še treba, da bo prišel naš hmeljar končno do spoznanja — kakor nekoč pred leti naš vinogradnik — da smo obsojeni na propast, ako se bomo še nadalje tako trdovratno upirali škropljenju?

Toda sedaj se sprijaznimo s tem kar je in mislimo raje na to, kako bi se dala popraviti oziroma omiliti škoda, ki je zadela kar cele vasi v gornjem delu Savinjske doline.

Kakor že lansko leto, tako ponavljamo tudi letos svoj poziv, ki velja vsem onim hmeljarjem, katerim je hmelj vsled neškropljenja porjavel: **»Hmeljarji prebirajte hmelj! Če že niste škropili, vsaj prebirajte hmelj!«**

Dolžnost vsakega hmeljarja je, da skrbno prebere in sortira hmelj in da ga ne pokaže poprej kupcu, dokler ni to delo temeljito opravljeno! **Zavedajte se hmeljarji, da bomo v hudem in neizprosнем boju na svetovnem trgu zmagali samo s prvovrstnim blagom v barvi in kvaliteti in da zeleno blago najde vedno kupca, pa naj bo še toliko hmelja po svetu!**

Da pa se prebiranje hmelja res izplača, vedo prav dobro naši hmeljski trgovci, ki že od leta 1934 dalje prebirajo vsako leto hmelj in plačajo za to lahko delo kar po dva dinarja od ure, kar gotovo dokazuje, da se jim prebiranje hmelja bogato poplača. Na ta način pa ostane precejšen del dobička v žepu trgovca, ko je vendar bolj potreben tega denarja naš hmeljar, ki celo leto ne vidi niti beliča, v jeseni pa je tako velikodušen in radodaren, da zametuje kar cele jurje, ki bi mu prav prišli med letom. Potem pa še tarnano, da nam gre slabo! **Ali nismo svoje revščine s a m i krivi!**

Škropilnice in njih uporaba

(Konec)

Motorne brizgalne pridejo v poštev pri produkcijah, ki gojijo 20.000 in več hmeljskih rastlin. Če pomislimo, da motorka pravzaprav najčistejše in najintenzivnejše poškropi rastlino, ni čuda, da se uporaba motornih brizgaln tako rapidno širi. V Nemčiji in na Češkem so motorke skoraj povsem izrinile ročno-prevozne škropilnice. Jasno pa je, da je pri nabavi

motorne škropilnice v prvi vrsti merodajna delazmožnost ter pride eventualno nižja cena šele v drugi vrsti v poštev. Kakor ročno-prevozna škropilnica, mora tudi motorka biti kar najenostavnejše grajena ter mora z lahkoto proizvajati stalno od 20 do 30 atmosfer pritiska. Motorji pa, ki so se obnesli v Nemčiji in na Češkem so: DKW, ILO ali pa DEUTZ proizvodi in tudi pri nas so se v vsakem pogledu kar najbolj obnesli. Tudi pri motorkah so se vodilne tovarne potrudile in dobavljajo danes tako popolne motorne brizgalne, da z njimi lahko upravlja vsak lajik, popravila so pa, z izjemo direktnega poškodovanja, skoraj nepotrebna. Opombe vredno je še, da se mora motorka na ozkem robu njive lahko obračati, glede mešalnika in precejalnika veljajo pa v glavnem isti pogoji, kot pri ročno-prevoznih škropilnicah. Kar se tiče posode za brozgo pri motorkah, je to vprašanje popolnoma postransko, ker velikost rezervarja ne upliva na delovanje motorja, oziroma motorne brizgalne. To je stvar okusa in potrebe. Ravno radi tega so praktične motorne škropilnice, ki se lahko samo kot agregati vgradijo na poljuben voz ali sod.

Najvažnejši del škropilnice, bodisi nahrbtna, ročno-prevozna ali motorne, je pa razpršilnik. Od tega moramo zahtevati, da je enostaven, praktičen in kar je glavno, da brozgo enakomerno fino razprši. Radi štedenja z brozgo je priporočati takozvano **revolver-pipo**, ki z lahkim pritiskom odpre pot brozgi do razpršilnika. Z njo se prihrani brezplodno izbrizgavanje brozge. Pri škropilnicah z nad 15 atmosferami pa lahko uporabljamo t. zv. ameriški razpršilnik, pri katerem so bambusove cevi nepotrebne, dočim se mora pri visoki rasti hmelja za navadni razpršilnik brezpogojno uporabljati 2—3 m dolge bambusove cevi, s katerimi pa žal dostikrat poškodujemo panoge, ki so v vrhu razpredene od ene do druge rastline. Če še omenimo, da je za brizganje na visok pritisk uporabljati le dobre, t. j. la gumijaste cevi, ki garantirano vzdržijo vsaj 30 atmosfer pritiska, smo s tem vprašanje o brizgalnih izčrpali.

V Savinjski kakor tudi v Dravski dolini je v obratu pretežna večina prvovrstnih **Heromax-škropilnic**, izdelek najrenomiranejše češke tovarne **Rihard Herold v Chomutovu**, ki deluje povsod brezhibno ter malenkosten enkratni izdatek krijejo hmeljarju vedno že prvo leto. Glavno zastopstvo in zaloga teh prvovrstnih škropilnic je pri domači tvrdki: **Ivan Virant, Žalec**.

Stanje hmeljskih nasadov in tržna poročila

Žalec. Obiranje hmelja je bilo koncem avgusta povsod končano. Kakor smo pričakovali bo imela Savinjska dolina letos relativno največ zelenega blaga izborne kakovosti in sicer do 80% celotnega pridelka. Vsled tega je že takoj med obiranjem posegla svetovna trgovina v zelo živahen nakup ter pokupila do konca avgusta že skoro $\frac{1}{4}$ letošnjega pridelka. Zlasti močni nakupi se vrše za Ameriko in Anglijo, kamor se je že prejšnja leta izvažalo nad 70% našega hmelja. Letos pa je upati, da bosta ti dve državi vsled neugodnih lastnih letin porabili še več našega hmelja. Cene so se doslej gibale med Din 20— in Din 25—, nekatere partije izbranega hmelja so dosegle z napitnino še nekaj višjo ceno. Cene so zelo čvrste, nakupovanje se živahno nadaljuje.

Bačka. V drugi polovici meseca avgusta je silno močno nastopila peronospora, ki je takoj v začetku že uničila barvo 75% letošnje letine. Po poročilih je nadalje posneti, da bo izpadek letine radi peronospore zelo velik. Prvotna cenitev 30 000 kvintalov ne bo dosežena, ker bo ostalo mnogo hmelja neobranega na drogih. Kupčija se tam do danes še ni mogla razviti.

Poljska. Letošnji pridelek se ceni približno enako visoko, kakor lanski t. j. 42 000 kvintalov. Hmeljski nasadi so bili napadeni letos od bolhača, rdečega pajka in peronospore. V prekupčiji je bilo prodano 7.000 kvintalov poljskega hmelja letošnje letine v Ameriko po cenah 20— do 24— dolarjev fob Hamburg za 50 kg t. j. Din 21— do Din 25— za 1 kg.

Francija. V severni Franciji je v zadnjem času uničila peronospora polovico letošnje hmeljske letine. V Alzaciji pa se pričakuje skoraj ista letina kot lani t. j. 30.000 kvintalov. Obiranje se je šele pričelo.

Belgija. V Doperinghu in Alostu je močno nastopila peronospora, vsled česar bo tamkaj 40—50% manj hmelja, kakor se je prvotno cenilo.

Anglija. Po privatnih poročilih je angleški hmelj močno napaden po peronospori. Ceni se, da bo letošnji pridelek za $\frac{1}{5}$ manjši, kakor je bil v lanskem letu.

Amerika. Po zadnjih poročilih se je stanje hmeljskih nasadov tamkaj sicer nekoliko izboljšalo, kar pa vseeno ni imelo vpliva na cene za lanski hmelj ter se je isti tržil po cenah 30 do 35 centov za 1 amer. funt t. j. po Din 32— do Din 37— za 1 kg. Letošnji pridelek v Ameriki bo znatno manjši, kakor je bil lani ter bo znašal 160 000 kvintalov napram 380 000 kvintalov v lanskem letu.

V nevarnosti

je tvoj denar doma pred ognjem in tatovi!

Nalagaj

denar v domače hranilnice!

Zaupaj svoj denar

HRANILNICE DRAVSKE BANOVINE

(prej JUŽNOŠTAJERSKA HRANILNICA)
v Celju, nasproti pošte.

Za hranilnico jamči Dravska banovina z vsem premoženjem in davčno močjo.

Nove vloge so takoj izplačljive.

Žveplova apnena brozga

je priznано učinkovito sredstvo za uničevanje hmeljskih škodljivcev, zlasti proti rdečemu pajku, bolšicam in ušem.

Z enakim uspehom se uporablja za zatiranje trsnih, sadnih in vrtnih škodljivcev.

Izdeluje jo v priznано najboljši kakovosti:

Anton Jurca naslednik

Milko Senčar

tovarna žveplovih izdelkov **P T U J**

Savinjska posojilnica v Žalcu

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Ustanovljena l. 1881.

nudi popolno varnost za vloge na
hranilne knjižice in v tekočem računu
ter jih obrestuje najugodneje

Hmeljarji! Nalagajte denar pri domačem zavodu!

Račun poštne hranilnice št. 10.994

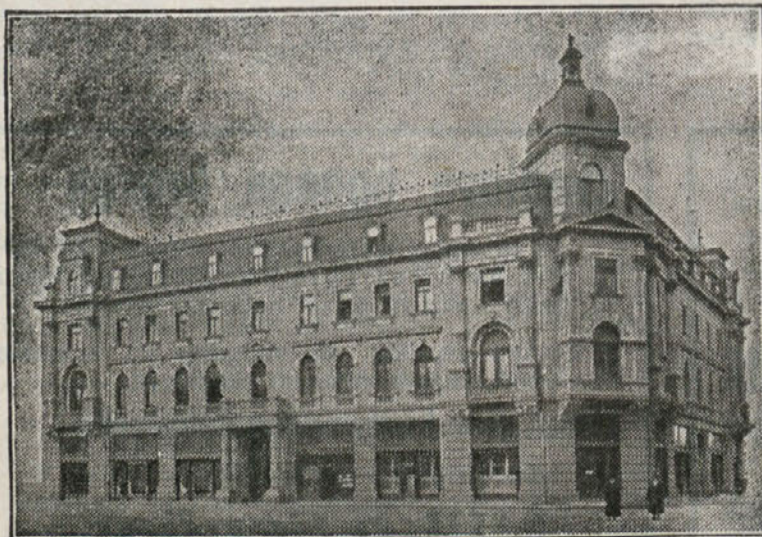
Brzjavljivi: »Posojilnica«

Telefon št. 2

Blagajniške ure: ob delavnikih od 8. do 12. in od 14. do 18., ob nedeljah in praznikih od 9. do 11.

Celjska posojilnica d. d. v Celju

v lastni hiši Narodni dom

Glavnica in rezerve
nad Din 16,500.000

Kupuje in prodaja devize in valute

Izdaja uverenja za izvoz blaga

Sprejema hranilne vloge na knji-
žice in tekoči račun ter nudi za
nje popolno varnost in ugodno
obrestovanje

Podružnici:

Maribor, Šoštanj